

Rigsombudsmanden i Grønland

Nuuk, den 21. december 2023

Orientering nr. 20/2023

Ekstraordinært børnetilskud inden jul

Finansudvalget godkendte den 14. december 2023 Naalakkersuisuts ansøgning om udbetaling af ekstraordinært børnetilskud inden jul. De mindst bemidlede kan forvente hjælp på 1.000 kroner pr. barn. Op til denne beslutning var der flere politiske partier, som havde fokus på børnefamiliernes økonomiske forhold, herunder Marianne Paviassen (IA) og Doris J. Jacobsen (S), der i starten af december satte fokus på inflationskrisen og RAL's bebudede fragtprisstigning. De ønskede, at Inatsisartuts relevante udvalg skulle gå ind i den aktuelle situation, idet den har store konsekvenser for de mindrebemidlede i samfundet.

Sideløbende med den politiske opmærksomhed udsendte børnetalsmand Aviaja Egede Lynge den 6. december 2023 en pressemeddelelse, hvori hun gjorde opmærksom på, at der på grund af klimaforandringerne i Nordgrønland er børnefamilier, der er kommet i nød på grund af den manglende havis. *"Vi har at gøre med en nødsituation. Familierne lider stor nød, og det er nået så vidt, at nogle familier snart ikke længere kan give deres børn mad. De voldsomme klimaforandringer går ud over hele samfundet, men der er især fangerfamilierne med børn, der betaler den høje pris for det"*, siger Børnetalsmand Aviaja Egede Lynge.

Katastrofehjælp til fangere der er ramt af klimaforandringer

Inatsisartut vedtog på efterårssamlingen 2023, at der ved katastrofelignende situationer og ved manglende indtjening forårsaget af klimatiske ændringer kan gives hjælp. Eftersom man i den seneste tid har oplevet, at især fiskere og fangere i yderdistrikterne i Qaanaaq-området og i Østgrønland kæmper for at tjene nok på grund af den manglende havis, har Inatsisartuts Skatte- og finansudvalg godkendt, at hjælpen kan starte allerede i december 2023, i stedet for at vente til 1. januar 2024. Ifølge Sermitsiaq.AG er der afsat en mio.kr. som man kan søge om for resten af 2023.

EU-Kommissionen åbner sit kontor i Nuuk i 2024

Den 14. december 2023 mødtes formanden for Naalakkersuisut Múte B. Egede, lagmand Aksel V. Johannesen og statsminister Mette Frederiksen med formanden for EU-Kommissionen, Ursula von der Leyen i Bruxelles.

Efter mødet oplyste formanden for Naalakkersuisut, at man var blevet enige om at styrke samarbejde mellem Grønland og EU. Man havde også drøftet den kommende etablering af EU-Kommissionens kontor i Grønland, som man har været undervejs med i et par år. Her havde man forhandlet de sidste detaljer på plads, og det var således forventningen, at kontoret ville kunne åbne i Nuuk i løbet af 2024.

Både formanden for Naalakkersuisut og lagmanden benyttede lejligheden til at invitere EU-kommissionsformanden til at besøge hhv. Grønland og Færøerne.

Grønland deltog i klimatopmøde i Dubai

I begyndelsen af december 2023 deltog Naalakkersuisoq for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø Kalistat Lund i klimatopmødet COP28, der blev afholdt i Dubai. Deltagelsen i mødet kom i forlængelse af Inatsisartuts nylige beslutning om, at Grønland skal tilslutte sig Parisaftalen, som bl.a. handler om at reducere udslippet af CO2. Kalistat Lund deltog bl.a. i møder, hvor der var fokus på at finde samarbejder, der kan fremme grønlandske og oprindelige folks interesser under klimaforhandlingerne. I den forbindelse udtalte han bl.a. følgende: *”Vi hører ofte andre lande tale og berette om vores smeltende gletsjere, indlandsisen, der skrumper og tøende permafrost. Med tiltrædelsen af Parisaftalen og vores deltagelse til COP28 sikrer vi, at konsekvenserne bliver fortalt af os – det oprindelige folk, som oplever disse hastige forandringer. Os, der ser og mærker konsekvenserne. Det er vigtigt, at vores stemme bliver hørt, og at vi får medindflydelse på de globale klimaforhandlinger. Nu taler verdens lande med os – ikke om os. Og nu ved de alle, at vi tiltræder Parisaftalen.”*

Formanden for ICC International, Sara Olsvig deltog også i COP28. Hun roste bl.a., at der i konklusionsteksten fra topmødet henvises til retfærdig inddragelse af oprindelige folk og deres viden. Hun bemærkede dog samtidig, at *”ICC vil fortsætte med at kræve et opgør med den falske dikotomi mellem udviklede og udviklingslande og kæmpe, for at oprindelige folk fra den nordlige halvkugle, sammen med alle oprindelige folk, har direkte og retfærdig adgang til de finansieringsmekanismer, der forhandles gennem UNFCCC”,* samt at *”Vi skal være med ved bordet i alle forhandlingsprocesser, ikke kun om klimaændringer, men også i andre internationale processer, der påvirker os.”*

Flatrate til alle i Grønland

Den 11. december 2023 lancerede det selvstyrejede selskab Tusass, flatrate for alle deres abonnementer i Grønland. Det betyder helt konkret, at alle satellitområder på både den grønlandske østkyst og vestkyst, men også færeholdere og nogle af nordligst beboede områder i verden kan få bedre og billigere internet. Forud for denne lancering ligger flere års anlægsarbejde, hvor det bl.a. har været nødvendigt at udbygge satellitforbindelserne til nogle af verdens mest øde bosteder.

Rigsombudsmanden i Grønland ønsker alle en rigtig glædelig jul samt et godt nytår.